

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja ce
Swó.bny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoń mójny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njeh ci khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbiske njedželske łopjeno

Čafožil 1891 Khrjebjanskil farań dr. theol. a fil. Bjedrich Sella.

W Budyschinje

23. augusta 1936

Bauzen

11. njedžela po šwjatej Trojizy.

1. lišt Jana 1, 8—10.

Wěrjaznych a njewěrjaznych je było, jako běšće našch knjes Ješuž Khrystuž tu na šwěće, so by čłowjekam předomat wo Božim kralestwje, jako khornych wustrowjesche a jich wot čžělnych a duchownych swjastow wuřwobodžesche, jako běšće po pucžach šwjateho čžěrpienja a jako na křiži na Golgacze wumře a na třecim dnju wot mornych stann. Wěrjaznych a njewěrjaznych je było we wšěch čžadžach, jich je runje tak tež džěnža. Čžehodla pak njejku we wěrje psches jene? — Eswěczi šo wěrjaznym druhe šłonzo hacž druhim čžłowjekam? Włacža ja nich druhe žiwjeńske šatonje? Nimaju džělacž kaž drušy, so bychu jědli, abo pada ja nich mana i njebyež? Ni-čžo tajkeho! We nicžim nimaju ložšche žiwjenje hacž tamni! Ale wěrjaznym je něšto wěšte, mjenujz, so woni džěla-ju a šwoje wobštaraju, ale so druhi wšchitko wjedže. Bože wjedženje drje je potajne, ale mózne; čžłowjek wobdžěla šwoje polo, ale Bóh spožči radženje a dawa šwoje žohno-wanje. A tak potajne kaž žohnowanje, kotrež šo čžłowštemu džělu na polach dawa, je wšchudžom Bože wjedženje. Tak je tež Bože kralestwo roštko a šo roswiło we wšěch lěštotet-łach, hacžrunje šu jeho njepšchecželjo šo wobarali a šo pschesčžehali, ale Bóh je kšhesčžijanow wjedł psches čžadžy, psches potajne knještwo we wutrobach wěrjaznych kšhesčžija-now. Tež czi njerosumja wšchitke pucže Bože, ale woni Boha šnaja a šo i žykej wutrobu na njeho špuschčeja. A i wotkel maju tajke pschewědcženje? Š teho, so šu šhonili, so Bóh hrěchi wodawu, so je šwěrný a hnadny Bóh. A taj-ke šhonjenje šu dobyli psches šwojeho Šbóžnika Ješom Khrysta.

W kotrymž čžłowjeku je prawda, tón namaka šwojeho Boha psches Ješom Khrysta; wón špošnaje, so je hrěšny čžlo-

wjek, wón šhoni, so ma hnadneho Boha, kiž jeho njewopusch- czi a jemu hnadu spožči.

Lubny čžitarjo! Kač hušto šy hižo i erta čžłowjeka, kiž je škhoril abo kotrehož je njelbože potrjehilo, škšhač, so je prajil: „Š čžim dha šym šawinowač, so šo mi tak džě?“ Tajki njewě, ššto hrěch je a šo je šam hrěšny čžłowjek, kiž psched šwjatym Bohom i nicžim njewobšteji. Šaj hrěch, šłow-wo, kotrež njelubuju. Njeje jich wjele, kiž do Božeho doma njekhodža, dokelž šo w nim wot čžłowjeka pokuta žada a do- kelž je jim Bože šłowo pschegara kšutna wěž? žyrtwinški po- wětr njeshjeku. Ša hrěšnikow maju šłóšnikow, kiž w jast- wach šwoje njeshutki wotpokucža. Dokelž pak tola tajzny njejku, njemóža šo tež kaž tamni ša „hrěšnikow“ mčž. Drje pschidadža, so ma kóždy šwoje šmyłki a šłabošče, ale kšutna wěž jim to njeje.

Šaposhłol Jan na to wotmołwa: „Šeli šo prajimy, šo žaneho hrěcha nimamy, šawjedžemy šo šami, a prawda we naš njeje“, abo: „jeho ša kšarja ščžinimy, a jeho šłowo we naš njeje.“ Šrěch je wšchitko, šštož naš wot Boha džěli. Wo hrěščenju šo nam powjeda w bibliji wot přenjeje hacž do pošlednjeje štrony, a Biblija nam čžłowške žiwjenje po- kaže, kajkež woprawdže je. Šene i najkrucžišchich šłowow pak je to w Šjewjenju Jana w 3. šlawje: „Ša wěm twoje šutki, šo ani šymny ani čžopky njejku; o, hdy by šymny abo čžopky był! Dokelž pak liwki šy a ani šymny ani čžopky: wuplunu ja tebie i mojeho erta.“ Šaj to je pola najwjazny čžłowjekow, wošebje tež pola wjele tnych, kiž džedža kšhesčžij- jenjo byčž, šłowny hrěch, šo šami šo prawje njeshnaja, i čžeh- hož jich nježyke wašchnje wukhadža, šo kaž ščžina we wěšnje kšabłaju mjes dobrnym a šlym, šo džěnža šo rošbudža i no- wemu a i lěpschemu a jutšje šažo do štareho wašchnja šapad- nu, džěnža šo modla a jutšje šakliwaju, džěnža wotpokucža a jutšje šnowa hrěcha, džěnža kemschi du a jutšje žimi šu,

jačo njeby ja nich žaneho Boha bylo. Kelto čemnyh łopjenow we kniſy žiwjenja, pſched ludźimi derje a wobhladniwe ſakrytny, ale temu poſnje ſnaty, kotryſ praji: „Ja wem twoje ſkutki!“ O njebychu ludźo tola taſ ſlepi chynli pſches ſwoje žiwjenje hieč, ale ſo bychu Boha proſyli, ſo by jim dał prawe ſamopóſnacze, ſo njebychu ſo ſami ſiebal.

Snate heſto: „ſ čłowjekom byč, to rěka ſo bėdžic!“ njeplaczi jenož ſa ſwonkne žiwjenje, ale woſebje teſ ſa ſnutsowne. Bėdžic mamy ſo pſhecziwo wſchitkim čemnym mozam hrėcha, pſchetož hrėch je ludźi ſtaſenje; ſtare brónje duha i njebieſkeho ſkłada chzymy ſbėhnyc a i nimi wojowacz pſhecziwo wſchėm hrėſchnym wabjenjam, hėdže pſcheto je na deńdžemy a hladacz na teho, kotryſ naſ w taſkim bėdženju prawje nawjeduje, naſcheho Sbožnika Jeſom Chryſta. Tón, kotryſ ma łódž wjeſcz, ſo njeſmė ſtajnje roſhladowacz woſebje na wohroženych měſtnach, ſo by wſchitke rjanofcze widzał, kiž pſched woczomaj ma, ale dyrbi ſwėru kėdžbowacz na wſchitke ſnamjenja, kiž jemu pucz poſaſa, ſo ſo łódž njeby na ſkale roſlamala. Kaſ wohrožena je łódž naſcheho žiwjenja! Glada jmy, ſo ſo njeby roſlamala! Tohodla praſcha ſo naſ ſwjatny Bóh: Kaſ ſteji i twojim hrėchom? By jeho wotrocžk? abo wojujeſch, jón ſpóſnawſchi, pſhecziwo njemu? Čłowjek, w kotrymž je prawda, ſpóſnaje, ſo je hrėſchnik a wón ſhoni, ſo ma hnadneho Boha, kiž jeho njewopuſchczi a jemu hnadu ſpožczi.

Bóh njeje jenož ſwjatny Bóh, ale je ſwojim džėczom hnadny Wótž. Wón nima ſpodobanje na ſmjerczi hrėſchniſta, na ſmjerczi teho, kiž jeho ſa ſwojeho knjeſa njepſchipoſnawa, ale wón chze, ſo by hrėſchnik ſo wobrocził a žiwy byl. Bóh chze, ſo by ſo jemu wuſnał niſ jenož, ſe ſłowami, ale ſe ſkutkom a woprawdže, ſe zylej ſwojej wutrobu! Kóžda Boža ſlužba ma tebi byč taſke wuſnacze, ſo by i noweje wutrobu ſe Božeho domu do ſwojeho domu ſo wrócził. Kaſ huſto k Božemu blidu pſchitupišch, dži pſches ſłote wrota Božeje hnady taſ, ſo taſ ſhubjeny byn rjeſnjeſch: ja bym ſhrėſchił pſched tobu, a ſo ſo wot Boha ſbėhnjeſch i prócha. Bóh woſmje tebi czeſke brėmjo wot twojeje duſhe a wucziſczi te bje wot wſcheje njeprawdofcze. Bóh je prawy, a ſchtož wón ſlubi, to wón čini. Tón, kotryſ je nam ſwojeho byna pólkał, chze, ſo bychmy pſches njeho wumóženi byli. To je Pawoł ſhonił; wón praji: „Niſ jačo bych to ſame hižo ſapſchijał abo hižo doſonjany byl; ja honju paſ ſa tym, hacž bych jo ſapſchijał, jačo teſ ja wot Chryſtuſa Jeſuſa ſapſchijatny bym!“ Čhtož je taſ wot Chryſtuſa ſapſchijatny, tón je wumóženy; jeho njemóže ničžo džėlicž wot lubofcze Božeje.

Naſ njewumóže žadny ſwonkny ſkutk; pſchetož ſchtož na taſki twari, ſapadnje do ſarijeſkeho imyſljenja a ſhubi ſo ſnowa Bohu Wótžej. Naſ njewumóže ſtaroba; ta drje čini ruſy tiſhepotazej a noſy ſhabłazej a čėlne moſy ſlabſche, ale wutrobu njecžini bóle wobtwjerdženu a čžiſcziſchu. Naſ njewumóže row; ſchtož i roſdwojenej wutrobu do rowa dže, budže teſ i roſdwojenej ſtanycž. Naſ wumóže jenož Boža hnada! Na praſchenje: kaſ pſchitkhađža Bože kraleſtwo k nam? wotmołwi Luther: „Hdyž njebieſki Wótž nam ſwojeho ſwjateho ducha da, ſo my jeho ſwjatemu ſłowu pſches jeho hnadu wėrimy a bohabojaſne žiwjenje wjedžemy, tu cžaſnje a tam wėcznje“ — a my móžemy pſchitajicž: potom bym my wumóženi; potom njeſmym wjaſny wotrocžny, ale lubė džėczi lubeho Wótža w njebieſkach; potom je ſka hrėſchna wola we naſ pſchewinjena. Ale džakna wutroba, kotraž je Božu lubofcž ſhoniſa, pyta we wſchėm, Bohu ſo ſpodobacz. A hdyž teſ bjes hrėcha njeſmym a njebudžemy, nima tola hrėch žane-

je moſy wjaſny w naſ. A to wſchitko ſhonim my w Chryſtuſu Jeſuſu. Chryſtuſ je naſche žiwjenje a wumrėcze naſche dohycze. Hdyž Jeſuſ je, tam je Bóh, tam je Boža hnada, tam je wumóženje, a ſmjercž ſo njeboji, ſchtož je we Chryſtuſu ſo k nowemu žiwjenju ſbudžił.

W praſtarym powėdanju ſo praji, ſo Heraſles njeje hobriſkeho muža Antauſa móhł pſchewinycž, kaſ dołho je tón ſo pſcheto ſažo ſemje dótſnycž móhł, dofelž bėſche ta jemu pſcheto ſažo nowu móž ſpožcziła. Haſle hdyž bėſche Heraeles jeho wot ſemje ſbėhnycł, bėſche nad nim dohycł. Sinał pola kſchecziſjana. Čhtož ma wutrobu w njebieſkach, tam, hdyž Chryſtuſ je, wobhnadženy tón je, je dohyczeč nad hrėchom, wón ſteji we wėrie. Naſcha wėra paſ je dohycze, kotraž je ſwėt pſchewinyla. Samje.

Duzy pſches Lužizu.

Sa ſo, ſo ma naſtał pod tutym napiſkom byč lėtne ſo woſpjetowazy. Runje mjenujny bėch pſchi tym, piſacz roſprawu wo hłownej ſkhađžowanzy ſa naſche łopjenko; tu pſchinjeſy mi liſtynofcė ſerbſki dopiſ i namołwjenjom, ſo bych teſ lėtka po ſkhađžowanzy piſał wo njej a wo wſchėm, ſchtož na tutym dnju a na jėſbje na Kopſchinske hrodžiſchcžo naiſonich a ſaczuch w naſtałku „Duzy pſches Lužizu“. Čhtož ſam piſa, tón wė, ſo runje taſke nėſchto, ſchtož bym chynli we ſańdženych lėtach w naſtałkach pod tutym heſlom roſpiſacz, na komando njepiſaſch. Ale chzymy to ſpytacž, dofelž ſebi myſlimy, ſo pónđje — je džė tola taſ rjenje bylo! — a dofelž je tu ſajima ſa to, a teſ ſajima ſa naſche njedžėſke łopjeno.

Sajima? — Sda ſo, ſo njeje mjes Sserbami doſcz ſajima ſa naſche nabožne ſerbſke łopjeno. Dyrbjało na tym wina byč, ſo njeje mjes ſerbſkim ludom wjaſny doſcz ſajima ſa nabožne praſchenja a ſa nabožinu? Tute hajicž, je tola woſebny a woſebity nadawł naſcheho njedžėlnika! Abó dyrbjało na tym wina byč, ſo je mjes Sserbami pſchemało ſajima, wo nabožnych praſchenjach a wo nabožinie kſchecž a čžitacz w ſerbſkej macžėrnej rėczi? W ſerbſkej macžėrnej rėczi rėcžecž wo nabožinie a nabožnych praſchenjach je tola nadawł a pſchitkhađžowoſcž tuteho łopjena! Abó taſ mohło a bymėło wono njeſwėrne byč ſtarej, ſławnej, ſwjatej ſaſadže: „Hajmy ſebi ſwojich ſerbſkich wótžow rėcz a wėru!“? Hdyž paſ wo łopjenu taſ prajimy: „Kaſ mohło a bymėło wono njeſwėrne byč...?“ dyrbimy to teſ wo naſchym ſerbſkim ludu prajicž: Kaſ mohł a bymėł naſch ſerbſki lud, kaſ mohł a bymėł Sserb njeſwėrny byč, kaſ mohła a bymėła Sserbowka njeſwėrna byč ſtarej, ſławnej, ſwjatej ſaſadže: „Hajmy ſebi ſwojich ſerbſkich wótžow rėcz a wėru!“? Tohodla paſ njedch jich njeje nėtk mjenje a mjenje tnyh, kiž, łopjeno čžitaja, a tnyh, kiž ſebi jo porjadnje ſkaſaja! A tehodla njedch jich bywa wjaſny a wjaſny, haj wjele wjaſny tnyh, kiž tu to naſche nabožne łopjeno ſapocžnu čžitacz a ſebi jo ſkaſaja ſe ſapocžatkom ſymſkeho poſlėta — abó hiſchcže lėpje: hnydom! —! A tehodla ſo njedch wiſchitny čžitarjo a wiſchė čžitarčki ſwėru wo to prózija, ſo by čžitarjow a čžitarčkow wjaſny a wjaſny bylo, a runje taſ njedch ſo wo to ſtaraja, naſchi woſadni ſaſtupjerjo a zyrkwini prjódſtejerjo, naſchi wucžerjo a ſararjo, naſche ſerbſke towaſtwa — a naſchi ſerbſzy ſtarſchi — a tuczi niſ najpoſleſy! — Abó taſ móhli naſchi ſerbſzy ſtarſchi chynycž, ſo potomniſy jich rėcz, jich wėru ſanjechaja, ſanjechaja jich, tnyh wótžow wėru, jich, tnyh macžėriow rėcz? Haj, my wiſchitny mamy to čžinicž, — mamy taſ ſo ſtaracz ſwjatnyh pſchitkhađžowoſcžow dla — a mjes nimi je:

dżałowność! — a roszkudnych druhich pschiczin dla. Mjes tutymi ta jena: Antikhryst sapala na wohnischczach, kotreż je wschudżom po zyłej semi pschihotował w krajach a ludach, w śwójbach a wutrobach, śwój woheń możesć też prajicź: heliski woheń. Albo njewidżim, tak t wječoru w Schpaniskej ǵapaja tute płomjenja t njebieǵam a tak t nimi itupa wołanje pschelateje krowe t njebieǵam? Albo shtó mohł naǵ naręcżecź, so tole njeje wospietowanie a pofracżowanie toho, shtoz ǵo t ranju sta w Esowjetruskej — a ǵo tam hišczje stawa, w Esowjetruskej, kotrejeż mjeśn — duchowne mjeśn ǵu ǵo t mjeśtnami hacź t mjesam Měmisteje pscheǵuhnyte wot ranja wot połodnja, wot wječora? Albo njepytajem, so ǵo w Grichiskej też pócżnje khetro mišchtricź, a shtó praji, so ǵo tam bórjn njepali? A wo Amerizy a druhich kónczinach nochżemy hagle piǵacz! A hdy by jenoż to było! S wohnischczow antikhrysta wschudżom pschihotowanym wala ǵo, hdyż tam płomjo njeǵapa, dym, kaǵazy dym, kotryż ǵmjerctne khorocze wubudżuje, kaǵ bjesmyǵnośc a lěnośc a liwkośc we nabożnym prashenjach a winowatoścach. A hdyż tole werno — a wono je werno! —! potom praj mi, hacź je našcha Łuǵiza na psch. bjes tajkich wohnischczow antikhrysta! — A dale! Mjes tymi pschiczinami, kotreż naǵ wschecz nusuja, ǵo ja to itaracz, so je cżitarjow tuteho łopjena wjaz a wjaz we našchich woǵadach, je też ta, so Eserbja ǵami do stracha pschinjeǵu wobstacze tuteho łopjena niz jeno, kotreż nētk hiżo wjaz hacź 45 lēt dołho ǵwěru kóǵdu njedżelu Eserbom itrowi: „Bomhaj Bóh“, nē też wobstacze našcheho nabożneho ǵerbiskeho piǵmowstwa dozǵla! Runje na tutón strach, kotryż Eserbam hrośn a zyłemu nabożnemu žiwjenju a kotryż je wulżn itaradny, ǵmēm runje ja jako redaktor tuteho łopjena połajacz, dokełż ja kaǵ wschitżn druśn, kiż do tuteho łopjena ja zyłn ǵerbiski lud piǵaja a tak ǵwoju prózu a dżěło nałozuja, tole bjeje wscheho pienjeżneho sapłaczenia a sarunanja cżinja t luboścje a je ǵwěrn t ǵwojemu ǵerbiskemu ludej a t luboścje a je ǵwěrn t Bożemu kralestwu, — a to ǵu Eserbja a Eserbowski, a to ǵu sararjo, wuczerjo, itudentojo, ratarjo, mēschćenjo, wjeǵnjenjo, a to ǵu t Łuǵizy a t Drjeǵdżan a druhdże ǵem, a to ǵu młodzi a itari! —

Sajim! Tuto ǵłowo sawinowa, so bēchmy khowilku duży psches zyłn ǵwēt. Wn bēschce ǵobu! Nētk prajcze, hacź sajim ja nabożne łopjeno a dozǵla ja nabożne prashenja a nabożinu pobrachuje mjes Eserbami! A hdyż pobrachuje, shtó wina na tym? Skutkuje też we Łuǵizy sajědoścazy dym heliskeho woheńja, ja kotryż antikhryst wschudżom wohnischczja pschihotuje? A hdyż to tomu tak, njecham, njedyrbim, ǵo pschecżiwo tomu wobaracz najdoraśnišcho? A njedyrbim podpjeracz wschecz a wscho, shtoz antikhrystej w tym napshczjiwo stej, a tuż też našche nabożne piǵmowstwo, našche nabożne łopjena? Na to je jenoż jenicżkeje wotmołwn: Wn to dyrbim! — Tuż pał cżimny jo też! —

Porokuje shtó, prajo: „Ja mēnju, so chżesć piǵacz „duży psches Łuǵizu“ a tajkeho pschesch!“ Ja mēnju, so bēch runje t tym też „duży psches Łuǵizu“. Našcha Łuǵiza njebudże wjazn „Łuǵiza“ a našchi Łuǵicženjo niz wjazn „Łuǵicženjo“, hdyż ǵo antikhrystej poradzi, pobożnośc a wěru tu saduǵnycz. Hdyż ǵo jemu to poradzi, potom ǵu wschē prózowanja wo sbožo Łuǵizy a Łuǵicżanow podarmo, potom ǵu też tajke wuhotowanja kaǵ poǵlednja ǵłowna shtadżowanka podarmo. A hdyż ǵebi nētkle tak myǵlu na tuto kraǵne njedżelske popołodnja woǵriedż staroǵławneho hrodżischczja a woǵriedż wulkeje ǵyłn luda, bywa mi tuto lētusche wuhotowanje ǵłowneje shtadżowanki cżim wusnamnišche a waǵnišche.

Wsmi tu hru „Paliwaka“ a ty maśch swobrasowane, shtoz runje wo našchim cżazy a jeho strachach a wojowanjach piǵachmy — to bywa mi jaǵnišche a jaǵnišche, a też to, so bu runje t tutej hru tuta shtadżowanka a wotkrywanka tnych mozow, kotreż ǵu nētkle nuśne we wutrobach a domach, w śwójbach a wjeśtach a mēstach, w zyłym ludu a kraju, so bychmy ǵo dowobarali potajnych a njepotajnych nadbēchow antikhrysta na naǵ a našche sbožo a tohodla na našchu pobożnośc. Haj pobożnośc a wěra, dowěra a lubośc, kotraž Bohu ǵłuzi a tohodla bliżschemu a ludej pschewiny paliwaku, pschewiny imija, kiż je nam tola snamjo wscheho sšeho a kaǵazeho, haj snamjo antikhrysta. A so ǵo tute moży pobożnoścje tak mōżnje sšewichu a tak na ǵyłn luda sšutkowachu, je saǵłuzba tnych, kiż nam tutu podawisnu t dawnych cżazow tak wuśtojnje pschedstajichu, pschedewschēm Mila, tuta cżiśta kņeżna t pobożnej wutrobu, kotraž ǵo ani blēdeje ǵmjerctne ani ǵałośtneho swērista njeboji. A tuta pobożnośc dohny a sšhowa dohny, niz pał horda, niz cżłowiska ǵyłnośc a mudrośc a na brón ǵo ipusščczaza myǵl. A w moży a pod sšchitom pobożnoścje hagle saǵwita ludej a krajej nowe wěrne sbožo! Žědojtn, duśchazy dym ǵo tam walesche wot swērista — wobras jědojsteho dyma, kiż ǵo wala a kiż duǵn a kiż mori. Tuż wobaramy ǵo t brónjemi pobożnoścje a wěrn a hajmy ǵebi pobożnośc a wěru we wutrobach, w domach, woǵadach, w zyłej Łuǵizy! Bohoń t tomu bēchu tamne njedżelske hodżiny na Kopschinje, a niz jeno pohoń, nē wucżba.

Tola, „duży psches Łuǵizu“ dyrbjach a chżnych piǵacz. Mēnju wschacz, so to hiżo ǵym, so ǵym piǵacz „duży psches Łuǵizu po ǵłownych, roszkudnych pucżach.“ Tola, nochzu sapomnicź pucżow, po kotrych hagle dōndżech na rjane Kopschinske hrodżischczjo — prēni krocź, kaǵ jich wjele t tnych, kiż tam bēchu; pschindže tola po tutnych pucżach psches našchu rjanu domisnu, psches tu domisnu, psches kotruż dyrbjachmy łoni a psched dwēmaj lētomaj jēcź, jako wona a jeje itwórba lacżna cżerpjesche pschi wulkej ǵuchocze, psches kotruż ǵmēdżachmy lētka jēcź na shtadżowanku, jako bē wona ratariej dała, ǵohnowana a sšchitana t Bożeje hnady, rjane žnē, a jako wona ratariej lubjesche dobre našymne žnē. Hacź na Kopschin je daloki pucź t Lubijskich itron, ale rjany — njemēnimy tak jara dobru dróhu kaǵ rjane hona, łufi, pola, lēǵn, sahrodn, wǵn a niz najpoǵleśny našche ǵłowne łuziśke mēsto Budnischin. Wscho ǵo nam lubjesche, pschedewschēm też to, so nihdże na polach njewuhladačmy nikocho dżěłacz, hacź runje bē wschudżom hišczje nēścho na polach domoj khowacz. (Skōnczenie scżěhuje.)

Njedżał.

Njedżał je drje ǵobu mjes najśrudnišchim, shtoz mōżesć pschecżiwo cżłowjekam prajicź. Na tym też nicžo njepshcēmēni, so je jich jara wjele cżłowjekow njedżałownych. Cżim śrudnišcho, hdyż jich wjele cżłowjekow tutomu njepocżinkej, tutej śrudżajej njedżałownoścji, podleži! A niz jeno, so ǵo njedżałownośc jewiła pschecżiwo cżłowjekam; nē, wona ǵo jewi runje tak pschecżiwo Bohu, — a njesabudżim, też pschecżiwo skotej a swēriatam.

Shtó pomha? Wěra do Boha, wěrna wěra do Boha, kotraž dopjelnja snatu kaśn dwójneje luboścje: Ty dyrbiśch Boha lubowacz wyschishe wscheho a ǵwojeho bliżscheho jako ǵam ǵo! Budż t tuteje wěrn a ty jamōżesć dżałowny bycz a njemōżesć njedżałowny bycz — a njepadnjesch do kłōstania.

Němiske přichizlowo: „Njedžak je šwěta mřda“ a druge podobne šu šwědczenja, kotrež s našonjenja čerpaja a powjedaja, wobštoržuju wótrje čłowjekow. Sserbske přichizlowo: „Njedžakny čłowjek je wobidne šwěrjo“, šašudžuje do-
rašnje došć tutón njepočizk.

Mamy pak tež šerbiske přichizlowo, kotrež praji: „Džakowna ruka wjazn doštawa, dnžli prošny.“ Šhto je s tym prajene? Njeje s tym tež hroženje wuprajene, šo njedžakowna ruka njedoštanje, šhtož prošny, — šhtož prošny, hdnž šo ras na Boha dopomni, něšhto trjebajo, a prošny? A doznyla: Njeczinja šo čłowjekajo, bywajo tak njedžakowni, winowaczi Božeho křtoštanja? Čzinja šo winowaczi! A tohodla jima bojošć wo čłowjekow tnyh, kiž widža čłowjekow — ach, šhto prajimy! — kiž widža křheščizjanow tak njedžakowny pšhed Bohom, šo pšhřndu Bože křtoštanja. A tuta bojošć je nětkle w čažu žnjow wošebje wulka. Čžehodla? Móžejš mi prajicž, kělo křheščizjanow šo džej wote dnja Bohu džakuje ša wšć dary na honach, a kělo jich kóždy džej Boha prošny wo žohnowanie, šchřtanje žnjow a płodow? Šdžej to jene abo to druge njeczinja, je njedžakownošć! A kělo křheščizjanow je, kiž wšćdnje špěwa blidowe paczerje, šo džakuj ša wšćdnny křlěb, prošo wo wšćdnny křlěb? Haj, kělo? A kělo jich je křheščizjanskich domow a šwójbow, kotrež njedželu kaž njedželu k Bohu pšchřhadžej do Božeho doma s modlenjom, s džakowanjom, proščenjom? A dawaja wšchřtan s džaknej wutrobu a s džaknej ruku džakny dar, hdnž šu prošeni ša Kņjesowu žyrkej a jeho šutki?

Alle Böh, haj Böh dnrbi pšhezo pšchřhódne wjedro dacz, dešćizk, hdnž dešćizk trjebaja, kłonzo, hdnž kłonzo trjebaja! Dnrbi Böh to woprawdže? Ně! A hdnž wón pšchi wšhej njedžakownošći křheščizjanow to čžini, je to Boža šmilnošć, Boža ščžerpliwošć, Bože došhocžakanje! Šdnž pak pšchřndže křtoštanje, šhto potom?

Šdnž niz wšchřtan čłowjekajo, šnajmjeńšcha wšchřtan křheščizijenjo dnrbia tola džakowni bncž!!! A křheščizijenjo šu džakowni, hdnž křheščizijenjo šu, t. r. hdnž šu s Bohom šjednocženi we žiwej wěrje! Tehdy s Bohom rěčža w modlitwje, tehdy šo Bohu džakuj ša wutrobu, s ruku, s žnyhm žiwjenjom!

Tuž hladaimy šo njedžakownošće! Wono mohlo lohžy pšhepošdže bncž!

Zyrkej a štat.

Šlód a nicženje žyrobny. W Žendželškej šu 13 biskopjo podpřizali pišmo, kotrež wušnamne wošobny šjawneho žiwjenja kralej pšhepodachu. W nim prošča krala, šo by wón jako přeni šo šaběrał s tym žakóštnym njedoštatkow, šo milijony čłowjekow we wšhelatich krajach jemje šlodu tradaju we šamžnym čažu, w kotrymž šo tnyžazny tunow žyrobny nicža, pak šo ju pala pak šo ju do morja mjetaju. — To je tola tež žakóštny njedoštatk a je šdobom dopokas ša to, kělo hišćže pobrachuje čłowjekam, kotřiz šo šhwala, šo šu s kņjesom na wšćem. Šdobom šhonimy, šo šu čłowjekajo s tym, šo n. pšch. wjele štow tunow kofeja do morja šmjetachu, tež hišćže druhy wošebitu šchřodu nacžinili. Tam šahiny wjele rybow na šajědojčzenje s kofeinom, s tym jědom, s kotrymž šebi lubowarjo kofeja hušto došć wjele šchřodny nacžinja.

Olympiske hry šu škónčžene. We wulkim štanu, kotryž njedaloko športškeho pola štajichu, šu kóždy wječžor pšhednošćki byle wo nabožnyh praščenjach našheho čžaža wo džěle na wšhelatich polach žyrkwinského šutkowanja. We wošebitym rnyku pšhednošćkow rěčžachu pod hešłom „tndžej nazionow“ šastupjerjo s wukraja wo žyrkwinski šutkowanj u w šwojej domišnje. Dotalne šwiški šo pšchi tym wobnowichu, nowe šo šwajachu.

Se Šerbow a s šalofa.

S Raza. Kņjes kand. theol. Jan Paleš s Třioch Žonow, kotryž je, kaž šmy pižali, pšhed křótkim šwoje pruhowanie we Wřótšławju šložik, bu po porucženju žyrkwineje wnyšnosće tu w našhej wošadže s wšarom. Wješelimy šo, šo je tutón nadawš ša našču a tak doznyla ša jenu s našchich šerbškich wošadow doštak.

Bibliški pucžniš.

11. njedžela po šwojatej Třojizy, 23. augušta: Wucžicže šo, kotřiz wy teho Kņjesa šudobjo nošncže. Ješ. 52, 11. — Šwjećcže šo, na Křhřšta křchženi, a štejcže, hřcham wotřeknjeni, we žiwej mozy Kņjesowej. W modlitwach šo pošbchajcže a ju kaž křromi njepadajcže, ach, šachowajcže wěru šej. A šhtóž jow woštawa, njech na kónž pohlada; tam je radošć! Tuž do bitwy nětk, wutrobny! We nješejach je došncže. Kř. 269, 2. — Matth. 11, 6. — 1. Žana 1, 8—10.

Póndžela, 24. augušta: Tón Kņjes je dobročžimny a šylna móž w čažu štnšnosćže, a šnaje tnyh, kiž šo jemu dowěrja. Nahum 1, 7. — K. 267, 3. — Pšalm 119, 49—72. — Žap. šf. 27, 1—19.

Wutora, 25. augušta: Wobrocžcže šo kě mni, hda budžecže wy šbóžni, wšchřtan we žnyhm šwěcže; pšchetož ša šym Böh, a žadny wjazn. Ješ. 45, 22. — K. 216, 2. — 1. Šam. 25, 13—31. — Žap. šf. 27, 20—32.

Šsrjeda, 26. augušta: Wječzenje je moje; ša čžu šaplačžicž. 5. Mójš. 32, 35. — K. 215. — 1. Šam. 25, 32—42. — Žap. šf. 27, 33—44.

Šchřwórtk, 27. augušta: Šdžej ty póndžejš, tam tež ša póndu; hdnž ty budžejš hošpodowacž, tam tež budu ša hošpodowacž. Twój lud je mój lud, a twój Böh je mój Böh. Ruth 1, 16. — K. 642, 1. — 1. Šam. 26, 1—12. — Žap. šf. 28, 1—15.

Pjatk, 28. augušta: Křwaleny budž tón Kņjes wšćdnje; Böh polož š wobčžejnošć na naš, ale wón nam tež pomha. Pšalm 68, 20. — K. 676, 8. — 1. Šam. 26, 13—25. — Žap. šf. 28, 16—31.

Šsobota, 29. augušta: Šda pšhecžerp ške jako dobrny wojaš Ješom Křhřšta. 2. Tim. 2, 3. — 1. Šam. 28, 3—25. — Ješ. 29, 18—21. — Pójcže, we wěrje šjednocženi, pójcže, čžah šej wufupcže, štejcže k bitwje wobřonjeni, došytk wšacž šej njedajcže, Ješuš křónny nješe, hlajcže, Šalleluja šaspěwajcže. (Žionške hřložny 343, 10).

Wištowanie.

Kņi. L. w Dr.: Wulki džak. Čžehodla niz dženkša hižo, šebi šama wucžitacže. Wjele dobreho. Redaktor.

Ša 13. po Tr.: L. w B. — Ša 14. po Tr.: K. w B. — Ša 15. po Tr.: Š. w B.